Zdravlje na radu i odgovarajuća radna sposobnost zdravstvenih djelatnika

Health at work and adequate work ability of health care professionals

Milan Milošević^{*1},
Bojana Knežević²

¹Sveučilište u Zagrebu,
Medicinski fakultet, Zagreb,
Hrvatska

²Klinički bolnički centar
Zagreb, Zagreb, Hrvatska

¹University of Zagreb School
of Medicine, Zagreb, Croatia

²University Hospital Centre
Zagreb, Zagreb, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: radna sposobnost, zdravlje na radu, zdravstveni djelatnici srca.

KEYWORDS: work ability, health at work, health care workers.

CITATION: Cardiol Croat. 2016;11(10-11):590. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2016.590>

***ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:** Milan Milošević, Medicinski fakultet, Rockefellerova 4, HR-10000 Zagreb, Croatia. / Phone: +385-91-110-12-22 / E-mail: milan.milosevic@snz.hr

ORCID: Milan Milošević, <http://orcid.org/0000-0001-9008-7645> • Bojana Knežević, <http://orcid.org/0000-0001-5525-3775>

Rad, općenito, a osobito u djelatnosti zdravstvene zaštite, ima ključnu ulogu u zdravlju zbog specifičnih čimbenika na radnom mjestu koji mogu dovesti do ozljeda ili profesionalnih bolesti, bolesti povezanih s radom ili dugoročnih posljedica za zdravlje.^{1,3} Dok opasnosti na radnom mjestu dijelimo na mehaničke, toplinske ili električne, štetnosti mogu biti biološke, kemijske i fizikalne, a napore definiramo kao statodinamičke i psihofiziološke.

Problem očuvanja zdravlja zdravstvenih radnika u svezi s opasnostima i štetnostima u većini slučajeva se uspješno rješava tehničkim i tehnološkim unaprijeđenijima na radnom mjestu, dok područja psihofizioloških i statodinamičkih napora u odnosu na radnu sposobnost zahtijevaju objektivizaciju i odgovarajuću intervenciju. Odgovarajuća radna sposobnost je usklađenost bioloških osobina radnika sa zahtjevima radnog mjesta. Cilj ocjene radne sposobnosti kod zdravstvenih djelatnika je očuvanje zdravlja radnika, sprečavanje invalidnosti, nastanka profesionalnih bolesti i bolesti povezanih s radom te ozljeda na radu.

U očuvanju zdravlja i odgovarajuće radne sposobnosti zdravstvenih djelatnika mogu se predložiti mjere na organizacijskoj razini i na razini pojedinca. Pod mjerama u radnoj organizaciji predlažu se promjene u organizaciji posla, uključivanje zaposlenih u donošenje odluka i rješavanje problema. Na razini organizacije mjere bi trebale uključivati: optimalan broj djelatnika čime bi se smanjila preopterećenost poslom i vremenski pritisak za obavljanje zadataka. Edukacija djelatnika o prepoznavanju opasnosti i štetnosti na radnom mjestu kao i zaštiti koja je važna kako za prevenciju tako i za uklanjanje stresa u cilju očuvanja zdravlja zaposlenih kao ključnog preduvjeta za održavanje radne sposobnosti. Od mjera na razini pojedinca bitan je odgovarajući zdravstveni nadzor s posebnim naglaskom na zdravlje u odnosu na radno mjesto te uvjete i način rada, prilagodba radnog vremena i smjenskog rada djelatnicima shodno procjeni rizika.

The work, generally, and especially in the health care sector, has a key role in workers' health due to specific factors in the workplace that can lead to injuries, occupational and work-related diseases or long-term health consequences.^{1,3} While workplace dangers are divided into mechanical, thermal or electrical, hazards as biological, chemical and physical, efforts are defined as statodynamic and psychophysiological.

The problem of preserving the health of health workers in relation with the dangers and hazards in most cases can be successfully solved by technical and technological solutions at the workplace, while areas psychophysiological and statodynamic efforts required objectification and appropriate intervention. Adequate work ability is compliance of workers biological characteristics with the job demands. The objective of work ability assessment of health care professionals is to preserve workers' health, prevent of disabilities, occupational diseases and work related diseases and injuries.

To preserve health and adequate work ability among health care workers there are measures at the organizational level and the individual level. Under the measures at the organizational level there are changes in the organization of work, involving employees in decision making and problem solving. They should include: the optimum number of employees in order to reduce work overload and time pressure to perform tasks; additional workers education on health and safety at work which is important for the prevention and removal of stress in order to preserve the health of employees as a key prerequisite for maintaining work ability. At the individual level, preventive measures should include appropriate health surveillance, with particular emphasis regarding workplace, working conditions, shift work and risk assessment.

LITERATURE

1. Milošević M, Golubic R, Knežević B, Golubic K, Bubas M, Mustajbegović J. Work ability as a major determinant of clinical nurses' quality of life. J Clin Nurs. 2011;20(19-20):2931-8. DOI: <http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2702.2011.03703.x>
2. Knežević B, Milošević M, Golubic R, Belosevic L, Russo A, Mustajbegović J. Work-related stress and work ability among Croatian university hospital midwives. Midwifery. 2011;27(2):146-53. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.midw.2009.04.002>
3. Golubic R, Milošević M, Knežević B, Mustajbegović J. Work-related stress, education and work ability among hospital nurses. J Adv Nurs. 2009;65(10):2056-66. DOI: <http://dx.doi.org/10.1111/j.1365-2648.2009.05057.x>

RECEIVED:
September 30, 2016

ACCEPTED:
October 10, 2016